

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 44/2010 rd

Regeringens proposition om en fjärde tilläggsbudget för 2010

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 10 november 2010 en proposition om en fjärde tilläggsbudget för 2010 (RP 227/2010 rd) till finansutskottet för beredning.

Tilläggsbudgetmotioner

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande tilläggsbudgetmotioner som remitterats till utskottet den 23 november 2010

- TBM 114/2010 rd — Matti Saarinen /sd: Anslag för ett älgstängsel längs riksväg 1 på sträckan Veikkola—Lojoåsen (31.10.20)
- TBM 115/2010 rd — Matti Saarinen /sd: Anslag för att förstora Hangö hamnbassäng i trafiksäkerhetssyfte (31.10.20)
- TBM 116/2010 rd — Matti Saarinen /sd: Anslag för bullerhinder längs Åboleden i Veikkola (31.10.20)
- TBM 117/2010 rd — Matti Saarinen /sd: Anslag för planering av en stadsbana mellan Esbo och Lojo (31.10.20)
- TBM 118/2010 rd — Matti Saarinen /sd: Anslag för ombyggnad av riksväg 25 på sträckan Svartå—Mjölbolsta (31.10.20)
- TBM 119/2010 rd — Matti Saarinen /sd: Anslag för ombyggnad av riksväg 2 på sträckan Högfors—Jockis (31.10.20)
- TBM 120/2010 rd — Matti Saarinen /sd: Anslag för att börja bygga en omfartsväg i Klövskog (31.10.20)
- TBM 121/2010 rd — Matti Saarinen /sd: Anslag för elektrifiering av bansträckan Hangö—Hyvinge (31.10.78)
- TBM 122/2010 rd — Lauri Oinonen /cent: Anslag för ombyggnad av väg 607 på sträckan Korpilahti—Petäjävesi (31.10.78)
- TBM 123/2010 rd — Lauri Oinonen /cent: Anslag för ombyggnad av landsvägen mellan Kintaus i Petäjävesi och Uurainen (31.10.78)
- TBM 124/2010 rd — Lauri Oinonen /cent: Anslag till närings-, trafik- och miljöcentralerna för ombyggnad och beläggning av vägar i mellersta Finland (31.10.78)
- TBM 125/2010 rd — Lauri Oinonen /cent: Anslag för fortsatta byggarbeten på riksväg 18 mellan Jyväskylä och Vasa på sträckan Multia—Etseri (31.10.78)

- TBM 126/2010 rd — Harri Jaskari /saml m.fl.: Anslag för utbyggnad av Tammerfors-Birkala flygplats (31.60.40)
- TBM 127/2010 rd — Raimo Piirainen /sd m.fl.: Anslag för att bygga tillbyggnaden Koppa på Juminkeko i Kuhmo (32.50.63)
- TBM 128/2010 rd — Raimo Piirainen /sd m.fl.: Anslag för att bygga en matarledning för vatten och avlopp mellan Otanmäki och Peuraniemi i Kajana i form av statlig vatten- och avloppsåtgärd (32.50.63)

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets samtliga delegationer enligt sakinnehåll.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Finlands ekonomi har vänt uppåt lite och totalproduktionen väntas stiga med drygt två procent i år. Men förändringar i konjunkturläget märks först senare i den offentliga ekonomin, och därför växer det offentliga underskottet fortfarande.

I netto minskar de beräknade ordinarie inkomsterna med 25 miljoner euro och de beräknade skatteinkomsterna med 375 miljoner euro. De beräknade intäkterna av skatt på förvärvs- och kapitalinkomster till staten sjunker med 500 miljoner euro. Löne- och kapitalinkomsterna har redan börjat öka, men minskningen beror huvudsakligen på förhandsuppgifterna om den slutförda beskattningen för 2009 som visar att den ekonomiska krisen ledde till att intäkterna av förvärvs- och kapitalskatt till staten sjönk mer än vad man räknat med tidigare. Det väntas flyta in

172 miljoner euro mindre i samfundsskatt än budgeterat.

I och med den ekonomiska återhämtningen har den privata konsumtionen ökat, och därför ökar intäkterna av indirekta skatter. Därför föreslås det beräknade utfallet av mervärdesskatten öka med 127 miljoner euro och de beräknade bilskatteintäkterna höjs med 108 miljoner euro.

Anslagen höjs för bl.a. domstolar, sysselsättning av poliser, skogsvård och skogsförbättring och bastrafikledshållning. Sektorer som lider av omstruktureringar får ett nytt slags stöd. Det behandlas närmare nedan under huvudtitel 32.

Allt som allt minskar utgifterna i budgetekonomin 2010 med 0,7 miljarder euro. Anslagen sjunker framför allt därför att anslagen för utbetalningar inom Finlands Exportkredit Ab:s refinansieringsverksamhet minskar.

Behovet av nettoupplåning 2010 är 11,3 miljarder euro och det betyder att statsskulden i slutet av året beräknas uppgå till ca 75 miljarder euro. Det svarar mot omkring 42,5 procent av bnp.

Detaljmotivering**ANSLAG****Huvudtitel 32****ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS
FÖRVALTNINGSOMRÅDE****30. Sysselsättnings- och företagsamhetspolitik***45. Stödjande av företagets investerings- och utvecklingsprojekt (förslagsanslag)*

Fullmakten på momentet höjs med 2,5 miljoner euro främst för projekt som främjar förnyelser i havsklustret. Också Kajanalands utvecklingspengar (32.50.63) stiger med 1,85 miljoner euro och användningen av medel från Europeiska socialfonden effektiviseras i regioner och sektorer med kraftig strukturomvandling. Inom de här områdena kommer 6 miljoner euro att satsas framför allt på projekt inom marin industri och maskin- och metallindustri i år och nästa år.

Genom insatserna ovan är det tänkt att en sektorspecifik modell ska startas för att åtgärda akuta strukturomvandlingar. Modellen ska inte vara avgränsad till något enskilt område. Åtgärder ska i synnerhet sättas in mot problem som beror på omstruktureringar i marin industri och maskin- och metallindustri. Dessutom ska ersättande arbetstillfällen tas fram.

Utskottet välkomnar åtgärds paketet för att få kontroll över akuta strukturomvandlingar och främja sysselsättning. Den sektorspecifika modellen är också ett viktigt komplement till metodarsenalen för att bidra till nya arbetstillfällen och konkurrenskraft för företagen. Dessutom är det ytterst angeläget med insatser uttryckligen inom marin industri och maskin- och metallindustri. Det stöttar sysselsättningen och bidrar till att Finland kan behålla sin spetskompetens.

Utskottet har bl.a. i sitt betänkande om budgeten för 2010 sett det som viktigt med varierade insatser på orter med strukturomvandlingar och element som bidrar till nya företag och tillväxt. Det är fortfarande påkallat att utveckla insatserna på orter med strukturomvandlingar och att se till att de finansiella instrumenten är tillräckligt flexibla. Vidare lyfter utskottet fram föregripande åtgärder vid omstruktureringar.

88. Kapitallån till Finlands Industriinvestering Ab (reservationsanslag 3 år)

Regeringen föreslår att momentet ökas med 5 miljoner euro för att förbättra Finlands Industriinvestering Ab:s möjligheter att öka riskinvesteringarna i projekt som syftar till att kommersialisera innovationer.

Det är bra att försöka förbättra kommersialiseringen av innovationer. När de statliga riskinvesteringarna utvecklas är det i varje fall viktigt att se till att rollerna och uppgifterna för dem som har hand om verksamheten förblir tillräckligt tydliga.

40. Företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet*31. Ersättning för ordnandet av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (reservationsanslag 2 år)*

Utskottet välkomnar tillskottet med en miljon euro på momentet, eftersom efterfrågan på ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning har ökat kraftigt. De ökade skuldproblemen beror framför allt på de lättåtkomliga snabblånen där den effektiva räntan i regel är flera hundra procent. Eftersom anteckningarna om betalningsstörning och andra problem till följd av skuldsättning ökar kan kunderna hos skuldrådgivningen väntas bli allt fler.

Trots det höjda anslaget är resurserna för skuldrådgivning fortfarande knapphändiga i relation till efterfrågan. Anslaget i budgetpropositionen för 2011 är dessutom 0,5 miljoner euro mindre än i 2010 års budget.

Utskottet ser det som angeläget att följa upp anslagen och förbättra arbetsfördelningen mellan privat och offentlig rådgivning. Dessutom är det viktigt att ingripa mot orsakerna till skuldsättningen. I synnerhet måste det bevakas hur bestämmelserna om snabblåneverksamhet fungerar och det behövs åtgärder för att skärpa lagstiftningen och tillsynen. Under en övervakningskampanj i våras hittade Konsumentverket och dataombudsmannen en lång rad snabblåneföretag som inte följde lagstiftningen på området. Det fanns något att anmärka på i arbetsmetoderna i största delen av de ca 80 företag som kampanjen berörde.

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Förvaltning

01. Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Utskottet gör en teknisk korrigerering i momentets beslutsdel på grund av tidpunkten då tilläggsbudgeten träder i kraft.

Momentet får följande lydelse:

Tre tjänster som biträdande avdelningschef vid försäkringsavdelningen och en tjänst som biträdande avdelningschef vid förvaltnings- och planeringsavdelningen dras in från och med den 15 december 2010.

SAMMANFATTNING

Regeringen föreslår att inkomsterna (avdelningarna 11—13) minskas med 25 394 000 euro och att anslaget för nettoamorteringar och skuldhantering (avdelning 15) minskas med 711 359 000 euro och att anslagen (huvudtitlarna 21—36) minskas med 736 753 000 euro.

Efter de föreslagna ändringarna är de budgeterade inkomstposterna och anslagen för innevarande år med beaktande av den ordinarie budgeten och årets första och andra, tredje och fjärde tilläggsbudget 51 745 195 000 euro.

UTSKOTTETS FÖRSLAG TILL BESLUT

Riksdagen

godkänner förslaget till en fjärde tilläggsbudget för 2010 i enlighet med propositionen men mom. 33.01.01 med ändringar,

förkastar tilläggsbudgetmotionerna TBM 114—128/2010 rd och

beslutar att tilläggsbudgeten tillämpas från och med den 7 december 2010.

Helsingfors den 26 november 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Hannes Manninen /cent
vordf. Kari Rajamäki /sd
medl. Matti Ahde /sd
Christina Gestrin /sv
Pertti Hemmilä /saml
Bjarne Kallis /kd (delvis)
Kyösti Karjula /cent
Mikko Kuoppa /vänst
Mika Lintilä /cent
Olli Nepponen /saml
Tuija Nurmi /saml
Kirsi Ojansuu /gröna
Heikki A. Ollila /saml
Markku Rossi /cent

Matti Saarinen /sd
Sari Sarkomaa /saml
Minna Sirnö /vänst (delvis)
Pia Viitanen /sd (delvis)
ers. Esko Ahonen /cent (delvis)
Hanna-Leena Hemming /saml
Reijo Kallio /sd
Matti Kauppila /vänst (delvis)
Katri Komi /cent (delvis)
Valto Koski /sd (delvis)
Lauri Kähkönen /sd (delvis)
Eero Reijonen /cent (delvis)
Tuula Väättäin /sd

Sekreterare i delegationerna var

utskottsråd Hellevi Ikävalko
utskottsråd Maarit Pekkanen

utskottsråd Marjo Hakkila
utskottsråd Mari Nuutila.

RESERVATION

Motivering

De ökade utgifterna för utkomststöd i den här fjärde tilläggsbudgeten visar att den primära sociala tryggheten är eftersatt och inte ens räcker till en hjälplig försörjning. Regeringen föreslår ingen nivåhöjning av arbetsmarknadsstödet eller grunddagpenningen. Trots att sysselsättningen är mer meningsfull för samhället än att betala ut utkomststöd, satsar regeringen inte tillräckligt på den. Utkomststödet är ett ytterst litet bidrag som innebär pur fattigdom för bidragstagaren.

Regeringen föreslår inget tillskott i sysselsättningsanslagen fastän det hade varit mycket motiverat. Momentet i fråga har inte öppnats, så vi har inte kunnat föreslå någon höjning i utskottet på grund av procedurreglerna.

Arbetslösheten är fortfarande hög och leder till massiv långtidsarbetslöshet. Upp till hälften

av de långtidsarbetslösa riskerar att hamna utanför arbetslivet helt och hållet och bli permanent fattiga. Regeringen visar en oerhörd likgiltighet gentemot dem som arbetar i Finland och deras framtid.

Förslag

Vi föreslår

att följande uttalande godkänns:

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen förbereder ett effektivare sysselsättningsprogram och föreslår behövlig finansiering i en tilläggsbudget till riksdagen.

Helsingfors den 26 november 2010

Mikko Kuoppa /vänst
Minna Sirnö /vänst
Kari Rajamäki /sd
Matti Saarinen /sd
Matti Ahde /sd
Pia Viitanen /sd

Matti Kauppila /vänst
Reijo Kallio /sd
Tuula Väättäinen /sd
Lauri Kähkönen /sd
Valto Koski /sd